

ARON HALBERSZTADT

ur. 1919; Lublin



Miejsce i czas wydarzeń	Włodawa, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. Izrael 2006, Żydzi, okupacja niemiecka, Włodawa, rabin Szlomo Lajner

Historia rabina Szlomo Lajnera

Rabin [z synagogi chasydów z Radzyna w Lublinie] nazywał się Szlomo Lajner. Ja znałem ojca tego ostatniego rabina, to ja znał i jego. A o tym rabinie Szlomo można powiedzieć, że on był w Warszawie, on mieszkał w Warszawie, a jak była wojna to on pojechał do Lublina, z Lublina on pojechał do Włodawy, bo on był *partyzan*. On widział co to się dzieje, [co] Niemcy [robią], to on był w lesie, i on wziął *mnogo* ludzi, żeby byli w lesie. To Niemcy [dowiedzieli] się co ten rabin robił i oni powiedzieli *sztó* rabin [ma się zgłosić] do Niemców, a jak nie, to oni zabiją *wsze* ludzi, *wsze* Żydzi we Włodawie, jak on nie przyjdzie. I był *takoj* człowiek, co pomagał rabinowi, to ten człowiek [poszedł do] Niemców, powiedział że on [jest] Szlomo Lajner, tak on powiedział, nie rebi, tylko to powiedział, ten człowiek co pomagał rabinowi, to oni zabili tego człowieka. Potem Niemcy słyszeli, że to nie był rebi, to oni chcą [żeby] rebi przyszedł do nich, bo jak nie, to zabiją *wsze* ludzi, *wsze* Żydzi we Włodawie.

To już ten rebi przyszedł, powiedział, to było na *bet kwarot* [hebr. dom grobów], tam gdzie grzebali ludzi, on tam przyszedł i tam oni zabili tego Szlomo, bo on nie chciał żeby zabili [wszystkich] Żydów we Włodawie, to on już przyszedł, powiedział: „No, ja Szlomo” I zabili go.

Ja był tam, jak ja z Rosji przyjechał do Lublina, ja pojechał do Włodawy na *eto* cmentarz, widział tam, ten Szlomo był tam. Skąd [ja znam tą historię]? Ja był [we] Włodawie. Ja słyszałem o tym, ojciec mój też był chasydem radzyńskim. Ja znał dobrze tego rabina Szlomo, ja jego znał, on był u nas w *doma*, *kak* on był w Lublinie, on był u nas w *doma*, to ja [mu] dał jedzenia, i tego, dziewczynki nie mogły tam wejść, ja [byłem] w salonie, u nas był salon, był duży *takoj* salon, jak on był w Lublin, to on przyszedł [do nas].

Data i miejsce nagrania	2006-11-16, Rechowot
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Joanna Rycerz
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"